

UNITAT DIDÀCTICA

estima el
valencià

L'Espai

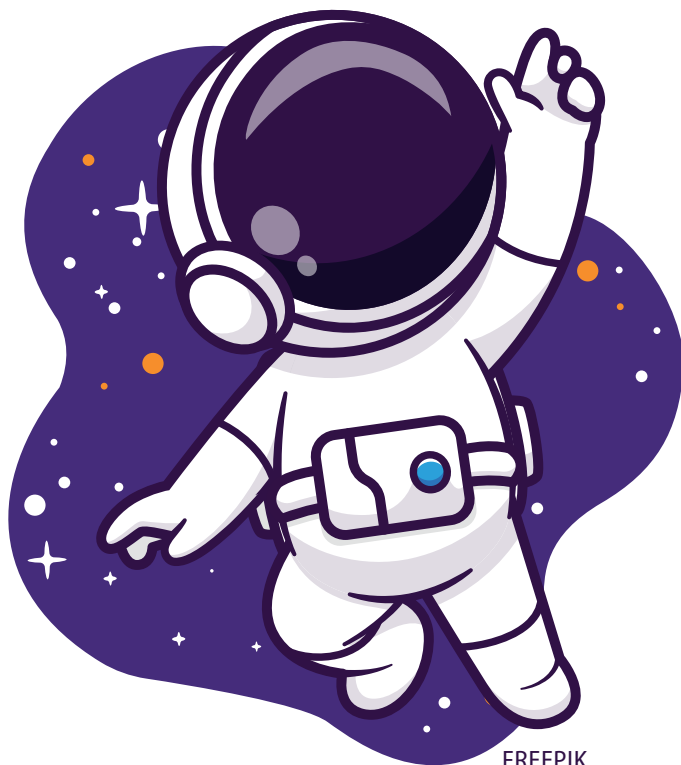

L'ESPAI

Corre, vine, puja al carro,
que volem cap a Neptú i Urà,
farem *parkour* per l'anell
de Saturn a Júpiter i Mart, genial!

Des de Venus veurem la Terra,
a Mercuri ens socarrarà el Sol
i a la Lluna, ben alta i dreta,
la nostra bandera de la trompa gran.

Som els astronautes cara d'elefant,
solquem la galàxia amb un carro gastat,
si vols venir, no t'ho penses
dos vegades o perdràs el vol.

ESCOLTEM, PARLEM I LLEGIM

— Abans d'escoltar la cançó, feu un rogle en la classe i responeu a les següents preguntes:

- Us agrada mirar al cel de la nit?
- Es veu el cel des de la nostra casa? Teniu al vostre voltant contaminació lumínica?
- Reconeixeu els diferents tipus de cossos celestes: les estrelles, les constel·lacions...?
- Sabeu què és un planeta? Quants en coneixeu?
- Heu somiat alguna vegada que féieu un viatge espacial?
- Coneixeu alguna cançó o conte que parle d'astronautes?
- Com us imagineu la vida en un planeta que no siga el nostre?
- Inventeu un nom per a un planeta nou.

— Escolteu la cançó. Canteu-la i balleu-la!

— Feu una posada en comú grupal i expresseu oralment què us suggereix la música i què penseu del que diu la lletra.

— Encercla l'emoció que t'ha generat:

Et genera una altra emoció? Dibuixa-la.

— Juegueu amb el text:

★ De manera individual llegiu el poema/cançó tot combinant la veu i el cos que més us agrade. Proveu, si escau, totes les combinacions possibles. Juegueu amb la veu i amb el cos!

VEU	Ràpidament	Lentament	Sil·labejant	Xiuxiuejant	Normal
COS	En peu, però en equilibri sobre un peu	Caminant per la classe	Caminant a càmera lenta	Damunt una cadira	Caminant de puntetes

★★ Poema compromés: endevina endevinalla!

- Primer, torneu a llegir el text individualment
- Després, formeu grups de tres o quatre persones i trieu, secretament, una situació per a representar. Aquestes us poden servir d'exemple, però la imaginació és vostra:
 - Esteu en un avió que ha ultrapassat la barrera del so.
 - Us esteu "socarrant" amb la calor del sol.
 - Esteu fent *parkour* per l'anell de Saturn.
 - Esteu damunt d'un carro que no té conductor ni animal.
- Prepareu durant un temps la lectura: personatges, situació... La lectura ha de deixar clara la situació que esteu representant.
- Els companys i les companyes han d'endevinar què us passa mentre llegiu.

★★★ Trobeu la paraula infiltrada.

- Per a jugar, caldrà que tingueu la cançó ja memoritzada i que us organitzeu per grups.
- Cada grup canviarà una paraula de cada estrofa de la cançó i la recitarà a la resta de grups, els quals han d'endevinar quina era la paraula infiltrada i quina l'original.
- Si voleu, podeu continuar amb una paraula de cada vers o amb un vers de cada estrofa.

COMPRENEM, EXPRESSEM I INVESTIGUEM

— Coneixes totes les paraules de la cançó? En cas de dubte, pregunta a la mestra o al mestre o busca-les al diccionari.

— Tria la paraula que correspon a cada imatge:

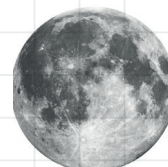
Terra
Sol
Núvol

Gos
Elefant
Tigre

Astronauta
Fornera
Girauta

Mercuri
Lluna
Galàxia

— En la cançó trobem el nom dels huit planetes del nostre sistema solar. Ordena'ls alfabèticament:

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____ 6. _____ 7. _____ 8. _____

— Assenyala la definició correcta de la paraula *parkour*:

- Disciplina que consisteix a desplaçar-se pel medi urbà o natural, superant els obstacles que es presenten en el camí.
- Estora petita, rodona, feta de llata de palma, que serveix per a tancar els cabassos i antigament servia, doblegada i cosida, per a posar-hi diners (Altea).
- Joguet que consisteix en un pedal de fusta o de metall muntat damunt de dues o tres rodes, amb un pal dret al davant, amb manillar a la part superior.

— Llig les definicions de la paraula *solcar* del [diccionari normatiu](#). A quina de totes de les accepcions s'ajusta el vers "solquem la galàxia amb un carro gastat"?

1. - v. tr. AGR. Fer solcs (en la terra),
2. - v. tr. AGR. Llaurar per segona vegada, donar la segona rella (a la terra)
3. - v. tr. Fer ratlles a la manera de solcs
4. - v. tr. Travessar una aeronau o una au (l'aire)
5. - v. tr. NÀUT. Navegar una embarcació (pel mar, un riu o un llac)

- — Joga amb el vers “solquem la galàxia amb un carro gastat” primer canviant les paraules que proposem i després inventant-te-les totes:

Solquem la _____ amb un _____ brillant
_____ la galàxia amb una _____
Ballem el _____ amb un _____
_____ la _____ amb una _____

- — Per què creus que Cara d'Elefant parla d'astronautes? Dibuixa com te l'imagines.

- — Imagina que puges a eixe carro de la cançó i que voles per la galàxia. Tanca els ulls i pensa quins paisatges veuries. Escriu una descripció d'eixe paisatge imaginat.

Utilitza aquest esquema per a la teua descripció:

- Para atenció a tots els detalls del teu paisatge: “observa'l”.

- Comença a descriure:
 - Del més general al més concret
 - De dalt a baix
 - D'esquerra a dreta

- O a l'inrevés!

- Pots utilitzar:
 - Adjectius: bonic, florit, eixut, frondós, sec, lluminós, groc, abundant, perfumat, ennuvolat, emboirat,
 - Comparacions: tan fred com un gelat de menta,
 - Adverbis de lloc: Davant, darrere, al fons, lluny, prop, més enllà de...
 - Connectors: primer, a continuació, més tard, després, per acabar...

- Estructura i ordena tot el que vols dir.

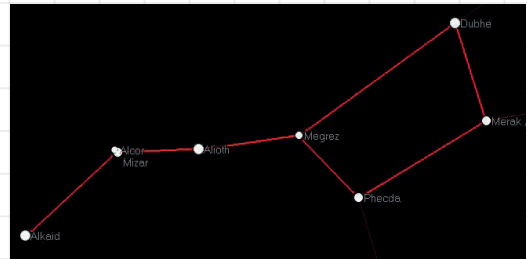
- Redacta la descripció. Revisa-la i corregeix-la si és necessari.

APROFUNDIM

El Carro és un dels noms que rep la constel·lació Ossa Major. Està format per huit estrelles, quatre formen la caixa i tres, la cua.

Aquesta formació la podem veure quasi tot l'any des del nostre hemisferi.

Investiga sobre l'univers i el sistema solar:

- Quants planetes hi ha?
- A quina distància del Sol estan?
- Quins són més grans que la Terra?
- Quins són més menuts que la Terra?
- Com estan situats en relació al Sol?
- Què és una galàxia?
- El nostre sistema solar dins de quina galàxia està?

Galàxia Andròmeda. By David (Deddy) Dayag - Treball propi, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=100182268>

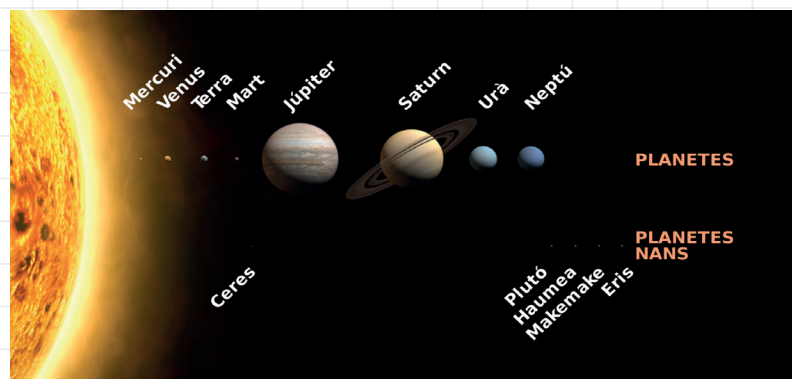
Feu un dossier en què recolliu la informació que heu obtingut. Afegiu-hi dibuixos, fotos... El format pot ser una llibreta xicoteta, fulls blancs grapats o una carpeta. Després, cada grup exposarà el resultat de la investigació.

CREEM

El sistema solar

I per a acabar, us proposem de fer una representació artística del sistema solar.

Agafeu una cartolina negra i dibuixeu-hi en un cantó el Sol, però sols un quart d'ell! I a partir del Sol, aneu posant-hi les òrbites dels altres planetes. Aquesta imatge us pot servir de guia, però segur que podeu trobar-ne moltes d'altres que us facen de model.

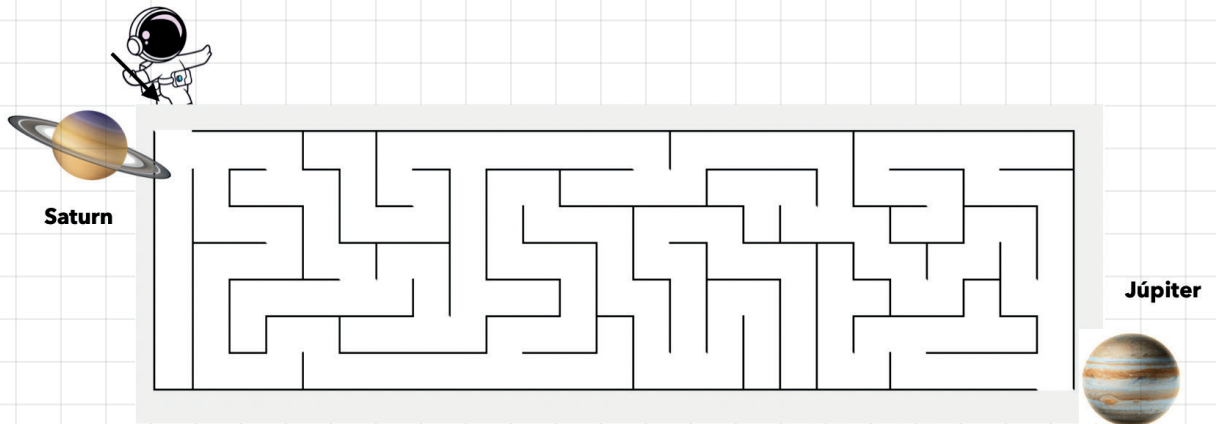

By Solar_System_size_to_scale.svg: *Planets2008.jpg; Farryderivative work: Cmglee (talk)Planets2008.jpg; FarryTranslated by Manlleus - Planets2008.jpg, Domini públic, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=23040793>

ESTIREM EL FIL

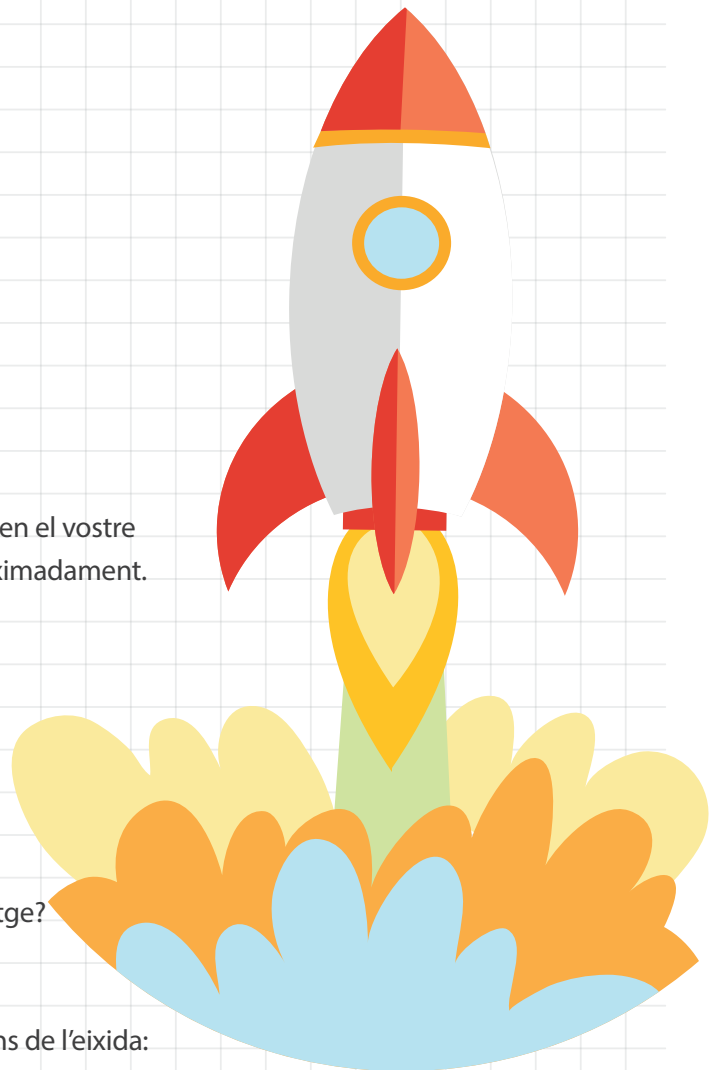
— Pots arribar de Saturn a Venus sense entrebancs?

— Us proposem que organitzeu un viatge interplanetari com a viatge de fi de curs.

Caldrà que penseu i decidiu:

- On voleu anar:
 - Un planeta
 - Una ruta estelar
 - Un creuer interplanetari
 -
- Què necessiteu per a viatjar.
 - Roba
 - Alimentació
 - Tipus de vehicle
 - Protector solar...
 - Comunicació amb la Terra...
- Calculeu quants quilòmetres recorrereu en el vostre viatge. També, quant us pot costar aproximadament.
- Quant de temps estareu fora?
- Quina funció fareu en el viatge?
 - Conduir
 - Fotografiar
 - Cantar
 - Portar els comptes
 - Dissenyar les rutes
- Quines altres coses calen per a fer el viatge?
Organitzeu-vos per grups i repartiu-les.

I no oblideu que us signen les autoritzacions de l'eixida:
del col·legi, de la nau, de l'entrada al planeta o estrella...